

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

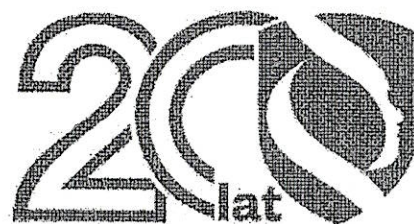
Pełnomocnik Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka

Warszawa, 23 lutego 2024 r.

*„Policjanci powinni dbać o społeczny
wizerunek Policji jako formacji, w której
służą i podejmować działania służące
budowaniu zaufania do niej”.*

§ 23 załącznika do Zarządzenia nr 595 Komendanta Głównego
Policji z 31 grudnia 2003 r. w sprawie „Zasad etyki zawodowej
policjanta” (Dz. Urz. KGP 2004 nr 1, poz. 3)

ZALECENIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE W ZAKRESIE ETYCZNEJ AKTYWNOŚCI POLICJANTÓW W INTERNECIE

Systemu Ochrony Praw Człowieka w Policji

LUTY 2024 ROK

Wprowadzenie

Aktywność funkcjonariuszy Policji w internecie jest faktem. Z uwagi na zmiany pokoleniowe i technologiczne staje się ona coraz bardziej intensywna. Wiele aktywności z codziennej rzeczywistości przenoszonych jest do internetu. Okazujemy tam nasz styl życia zarówno w sferze osobistej, jak i zawodowej. Aktywność internetową policjantów należy traktować jako kolejny aspekt funkcjonowania społecznego, a nie wyłącznie alternatywną rzeczywistość. Stwarza to szanse i zagrożenia dla budowania wizerunku Policji. Dlatego zasadnym było opracowanie *Zaleceń informacyjno-edukacyjnych w zakresie etycznej aktywności policjantów w internecie*.

Celem *Zaleceń* jest wsparcie policjantów we właściwym rozumieniu aktywności w internecie oraz kształtowanie w tym zakresie pożądanych postaw i zachowań, z uwzględnieniem zasad etyki zawodowej policjanta oraz norm współżycia społecznego.

Zalecenia nie stanowią polecenia służbowego.

Czym jest aktywność w internecie w rozumieniu *Zaleceń*?

Aktywność w internecie, to publikowanie i udostępnianie postów, filmów, nagrań dźwiękowych, zdjęć, w tym swojego wizerunku łączącego aktywność zawodową i prywatną, prowadzenie profilu na portalu społecznościowym, bloga czy wideobloga, ale także m.in. śledzenie profili innych użytkowników internetu, lajkowanie ich wpisów, obserwowanie blogów i wideoblogów oraz udział w grupach dyskusyjnych czy forach. Aktywność w internecie, mająca związek z życiem prywatnym oraz zawodowym może mieć wpływ na społeczny wizerunek Policji, zarówno w kontekście pozytywnym jak i negatywnym. Dlatego wymaga ona rozważnego postępowania, ponieważ oprócz negatywnego wpływu na wizerunek formacji, może skutkować odpowiedzialnością dyscyplinarną, cywilną, a nawet karną.

Czym jest netykieta w rozumieniu *Zaleceń*?

Netykieta to niezapisane w prawie zasady związane z kulturalnym korzystaniem z internetu, oparte na szacunku do drugiego człowieka, a także ochronie praw autorskich, zachowaniem dobrych manier i poszanowaniem zasad poprawności językowej. Netykieta jest zatem kulturą komunikacji w internecie, która powinna być respektowana przez wszystkich uczestników, np. dyskusji internetowych, komentarzy, for czy blogów. Netykieta dotyczy zarówno zamieszczanych tekstów, nagrań dźwiękowych, jak i obrazów oraz filmów.

Aktywność w internecie a zasady etyki zawodowej policjanta.

Aktywność w internecie, służbowa i pozasłużbowa, wiąże się z obowiązkiem przestrzegania zasad etyki zawodowej policjanta i nawet w tej przestrzeni za jej naruszenie może policjanta spotkać, między innymi, odpowiedzialność dyscyplinarna.

I. Zalecenia ogólne

1. Pamiętaj, że Twoja aktywność w internecie może być widoczna dla znacznej liczby innych użytkowników.
2. Bądź świadomy, że niektóre informacje publikowane na portalach społecznościowych, komunikatorach itp., mogą mieć wpływ na wizerunek formacji i narażać jej dobre imię.
3. Pamiętaj, że naruszająca prawo aktywność w internecie może skutkować odpowiedzialnością karną, cywilną lub dyscyplinarną.
4. Przestrzegaj regulaminów serwisów i portali internetowych.
5. Pamiętaj o kulturze wypowiedzi, także w odniesieniu do prowokacji i zaczepek.
6. Dbaj o poszanowanie praw autorskich i dorobku innych osób.
7. W treściach zamieszczanych w mediach społecznościowych wystrzegaj się stereotypów, uprzedzeń bądź dyskryminacji.
8. Dbaj o rzetelność, obiektywizm i upowszechniaj lub komentuj tylko zweryfikowane treści, oparte na faktach, czy obowiązujących przepisach.
9. Przed zamieszczeniem jakiegokolwiek treści w internecie przemyśl ewentualne konsekwencje i możliwe skutki tej aktywności, szczególnie jeśli jest to związane ze służbą lub dotyczy innych osób.
10. Nie upubliczniaj swojego wizerunku lub wizerunku innych policjantów w mundurze, w sposób mogący naruszyć powagę munduru.
11. Staraj się zachowywać neutralność polityczną dbając o to, aby Twoja aktywność internetowa kojarzyła się z Tobą, a nie z Policją.
12. Okazując swoje poparcie dla czyichś działań, aktywności i publikowanych informacji zastanów się, jaki mają kontekst i jaki może być społeczny odbiór tej aktywności.
13. Dbaj o swój wizerunek i zamieszczaj z rozwagą zdjęcia i komentarze mogące wpływać na wizerunek twój lub Policji.
14. Wykazuj rozsądek w publikowaniu poglądów na temat swojego miejsca służby i osób w nim zatrudnionych.
15. Chroni wizerunek ofiar przestępstw.
16. Włączając się w dyskusję w obszarze mediów społecznościowych, unikaj działań polegających na powielaniu spekulacji oraz oddzielaj oficjalne informacje od osobistych komentarzy.
17. Staraj się być wrażliwym na niewłaściwe zachowanie innych osób w przestrzeni mediów społecznościowych i w miarę możliwości raportuj nt. niewłaściwych treści administratorom mediów.
18. Staraj się reagować na zachowanie innego policjanta lub pracownika Policji, które narusza normy prawne, zasady etyki lub w inny sposób godzi w wizerunek Policji.
19. W przypadku wątpliwości skontaktuj się z doradcą ds. etyki, przełożonym lub zaniechaj danej aktywności.

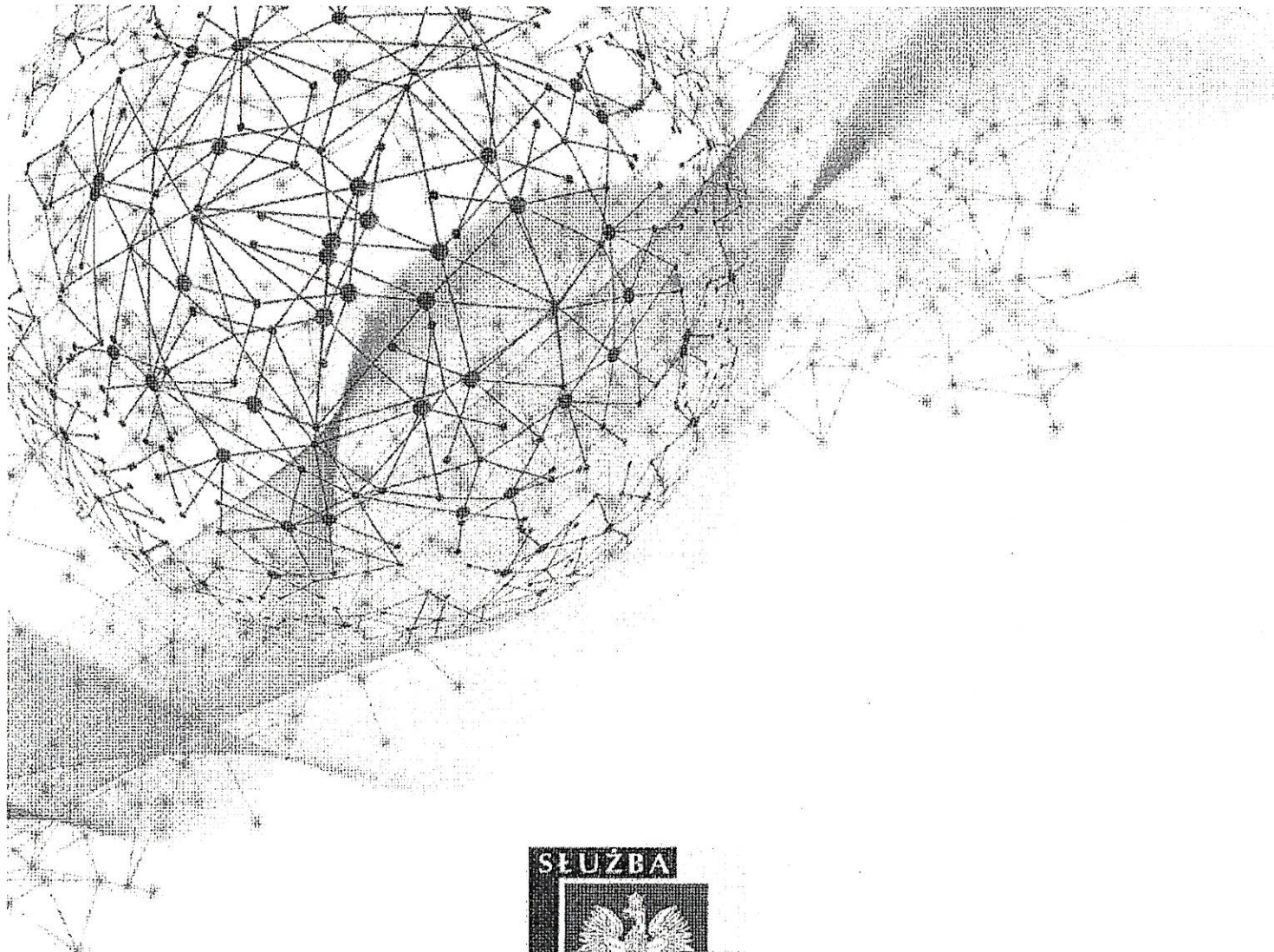
II. Zalecenia dla przełożonego

1. Reaguj na zachowania podwładnych w internecie, które godzą w wizerunek Policji oraz narażają jej dobre imię.
2. Upowszechniaj i promuj *Zalecenia* zapewniając podwładnym dostęp do szkoleń z tej tematyki, rozmawiając z podwładnymi o szansach i zagrożeniach związanych z aktywnością w internecie.

Opracował w ramach konsultacji ze środowiskiem policyjnym:

PELNOUPOWASZCZONY
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI
ds. OCHRONY PRAW CZŁOWIEKA

insp. Krzysztof LASZKIEWICZ

ZALECENIE

Szefa Służby Cywilnej

w zakresie aktywności członków korpusu służby cywilnej

w internecie

Drodzy członkowie korpusu służby cywilnej,

jako Szef Służby Cywilnej szanuję i wspieram prawo członków korpusu służby cywilnej do aktywności w internecie. Daje ona określone korzyści, a w kontekście szybko postępującej cyfryzacji – perspektywę nowych szans i możliwości również dla służby cywilnej. Jednak aktywność w sieci może wywołać niezamierzone konsekwencje. Pamiętajmy – wolność wyrażania swoich poglądów nie jest wolnością absolutną.

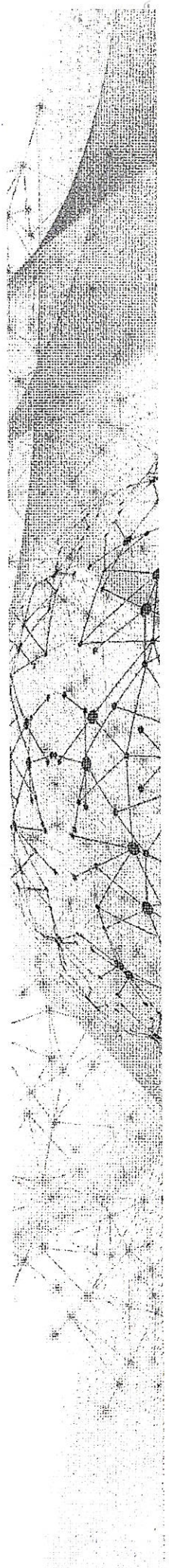
Przekazuję to Zalecenie, aby:

- pomóc członkom korpusu i ich pracodawcom we wzmacnianiu wizerunku profesjonalnej, rzetelnej, bezstronnej i politycznie neutralnej służby cywilnej,
- budować zaufanie obywateli do korpusu i instytucji publicznych, które ma zasadnicze znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania państwa,
- wspierać członków korpusu we właściwym rozumieniu zasad służby cywilnej i zasad etyki korpusu w kontekście aktywności w internecie.

Stosowanie się do zawartych tu wskazówek pomoże uniknąć zagrożeń związanych z aktywnością w sieci.

Dobrosław Dowiat-Urbański

Dobrosław Dowiat-Urbański
Szef Służby Cywilnej

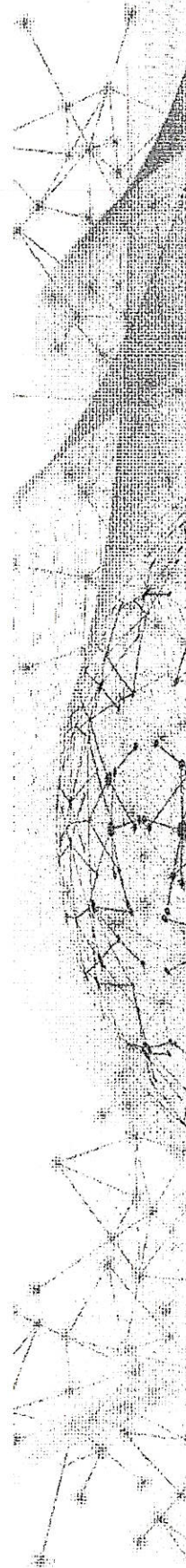
WSKAZÓWKI DLA CZŁONKÓW KORPUSU

1. Zanim podejmiesz aktywność w internecie, zwróć uwagę na to, że:

- katalog aktywności jest szeroki. Obejmuje m.in.:
 - publikowanie i udostępnianie postów, komentowanie słowne i graficzne, „lajkowanie”, śledzenie innych wpisów,
 - prowadzenie strony/profilu, stosowanie nakładek na profile,
 - prowadzenie bloga lub wideobloga,
- Twoja aktywność może być widoczna dla innych użytkowników. Wpływasz na wizerunek swój, pracodawcy oraz instytucji publicznych,
- **budujesz wizerunek służby cywilnej w pracy i poza nią.** Twoja aktywność na forach służbowych i prywatnych wymaga rozwagi,
- masz obowiązek dbania o dobro urzędu. Nierozważne zamieszczanie informacji, szczególnie dotyczących Twojej pracy, może doprowadzić do ujawnienia tajemnic ustawowo chronionych, a także danych osobowych i nieuprawnionego ich wykorzystania ze szkodą dla Twojego pracodawcy,
- **w internecie nic nie ginie.** Niezależnie od miejsca i czasu podejmowanych działań oraz stanowiska, które aktualnie zajmujesz, aktywność w sieci może wzmocnić Twój wizerunek lub mu zaszkodzić,
- Twoje komentarze mogą zostać odebrane jako obraźliwe lub dyskryminujące innych użytkowników.

2. Podejmując aktywność w internecie:

- **zawsze przestrzegaj zasad służby cywilnej i zasad etyki korpusu służby cywilnej** (dalej: zasad), również w czasie wolnym od pracy,
- **uwzględniaj ryzyka** prywatne, zawodowe oraz społeczne, które wiążą się z podejmowaną aktywnością,
- **oddzielaj aktywność prywatną od służbowej** – nie publikuj zdjęć i informacji prywatnych na forach zawodowych i odwrotnie,

Zalecenie Szefa Służby Cywilnej w zakresie aktywności członków korpusu służby cywilnej w internecie

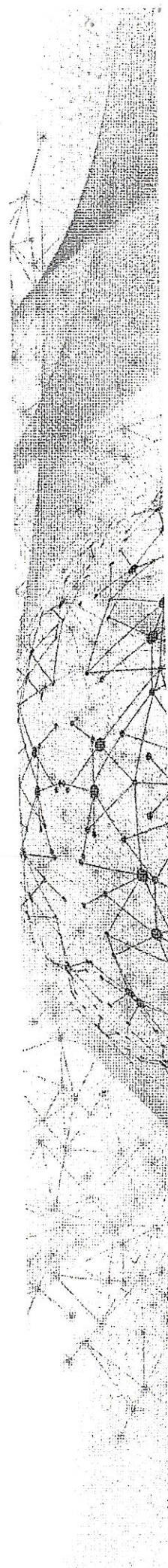
- bądź rzetelny – zawsze upowszechniaj tylko sprawdzone treści,
- zachowaj szczególną ostrożność w związku z powszechnym zjawiskiem dezinformacji i „fake newsów” – korzystaj z kilku źródeł informacji,
- szanuj prywatność innych osób i prawa autorskie – podawaj źródło/autora, nie rozpowszechniaj danych oraz zdjęć, do których nie masz praw,
- zachowuj się godnie – nie obrażaj, nie „hejtuj”, nie dyskryminuj, nie kieruj się uprzedzeniami i stereotypami,
- zwracaj uwagę na poprawne wypowiedanie się – stosuj zasady ortografii i gramatyki,
- włączaj się tylko w kulturalną dyskusję – nie używaj wulgaryzmów, nie reaguj na prowokacje.

3. Szczególnie uważaj, gdy:

- okazujesz swoje poparcie dla działań, aktywności, informacji – zastanów się, jaki mają kontekst,
- angażujesz się w tematy polityczne i kwestie społeczne, które wywołują kontrowersje – pamiętaj o zakazie publicznego manifestowania poglądów politycznych i obowiązku przestrzegania zasad, w szczególności: neutralności politycznej, bezstronności, profesjonalizmu oraz godnego zachowania,
- uczestniczysz w prowadzeniu strony mediów społecznościowych swojego urzędu – pamiętaj, że nie zwalnia Cię to z przestrzegania obowiązków członka korpusu.

4. Zawsze kieruj się zdrowym rozsądkiem:

- masz wątpliwości – skonsultuj się z doradcą ds. etyki lub przełożonym,
- jeśli nadal masz wątpliwości – zaniechaj danej aktywności.

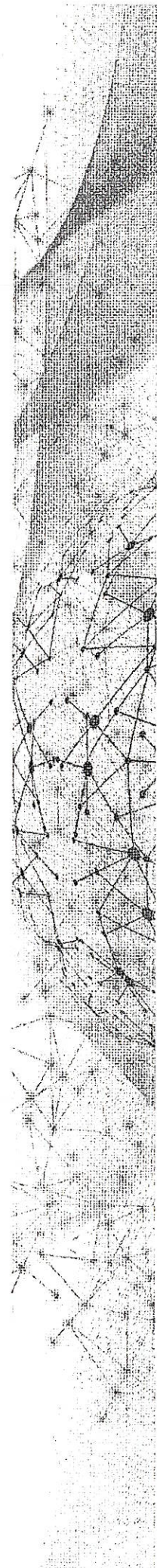

WSKAZÓWKI DLA PRACODAWCÓW

1. Wpływy na właściwe zachowanie pracowników w internecie:
 - prowadź regularną kampanię informacyjną na temat przestrzegania zasad,
 - zapewniaj pracownikom regularny dostęp do informacji o ich prawach i obowiązkach oraz do szkoleń na ten temat,
 - rozmawiaj z pracownikami o szansach i zagrożeniach związanych z aktywnością w sieci. Zachęcaj do zadawania pytań, wyjaśniaj wątpliwości,
 - promuj właściwą postawę wśród pracowników. Podkreślaj szczególną rolę i odpowiedzialność osób zarządzających pracownikami za to, w jaki sposób sami prowadzą aktywność w sieci,
 - dawaj dobry przykład.

2. Stosuj Zalecenie:
 - upowszechniaj je wśród pracowników w sposób przyjęty w urzędzie,
 - nie bagatelizuj łamania zasad w internecie przez swoich pracowników,
 - traktuj Zalecenie jako wskazówkę do uświadomienia pracowników, a nie jako podstawę do działań kontrolnych,
 - wyciągaj konsekwencje adekwatne do przewinienia.

3. Uwzględnij kwestię właściwego zachowania w sieci w regulacjach wewnętrznych, np. w regulaminie pracy urzędu.

PAMIĘTAJ!

1. **Wolności i prawa osobiste** zapewnia Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Obejmują one również kwestie komunikowania się, wyrażania poglądów, pozyskiwania i rozpowszechniania informacji.
2. **Ograniczenia tych wolności** wynikają z przepisów prawa¹. Mają one zastosowanie również do aktywności w internecie.
3. **Ich złamanie** może skutkować odpowiedzialnością dyscyplinarną, cywilną lub karną.

¹ Art. 31 ust. 3 i art. 153 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Art. 76–78 i art. 80 ust. 1 Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, Zarządzenie Nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej.